

BYGGNADS RIKTLINJER

SÄKER ARBETSMILJÖ I CORONATIDER.

Till dig som skyddsombud i Corona-tider

Sverige har drabbats hårt av spridningen av Covid-19. Enligt Folkhälsomyndighetens riktlinjer ska alla hjälpas åt för att minska smittspridningen. En viktig åtgärd är att de som kan jobba hemma ska jobba hemma. I byggbranschen är detta oftast inte möjligt. Vad gäller då och hur ska du som skyddsombud agera i denna situation?

Arbetsgivarens skyldighet att ha ett systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsgivaren är enligt arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter skyldig att ha ett systematiskt arbetsmiljöarbete och ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagare utsätts för ohälsa eller olycksfall. Det innebär att arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma vilka risker som kan förekomma i verksamheten. Denna bedömning ska göras tillsammans med skyddsombudet eller det regionala skyddsombudet. För att kunna minska smittspridningen ska en särskild riskbedömning göras till följd av corona. Det är mycket viktigt att skyddsombuden får delta i denna.

Kräv en riskbedömning till följd av coronaviruset

Arbetsgivaren ska alltså till följd av corona göra en särskild riskbedömning på arbetsplatsen om risken för smitta och vilka åtgärder som krävs för att minska smittspridning. Tar arbetsgivaren inte själv initiativ till detta ska du som skyddsombud kräva att det görs en sådan riskbedömning där du ska vara med.

Vid denna riskbedömningen ska du som skyddsombud kräva att följande gås igenom:

- Finns det tillräckligt bra städrutiner på arbetsplatsen? I detta läge ska städningen ske mer noggrant än tidigare. Allmänna utrymmen ska städas dagligen – toaletter och andra ytor som matbord, och platser som människor tar på, som t.ex. dörrhandtag och räcken. Du som skyddsombud ska ställa krav på att arbetsgivaren ser till att städningen sker oftare än normalt. Arbetsgivaren ska också kontrollera med de som städar att de har allt det material som krävs för att kunna utföra denna mer noggranna städning.
- Hur ser bodar och allmänna utrymmen ut? Möjliggör de att trängsel undviks eller ska de möbleras om? Kan det markeras på golvet vilka avstånd som ska hållas mellan de anställda? Kan rutiner införas om att alla inte äter eller byter om samtidigt för att minska trängseln? Kontrollera om det är möjligt att införa olika tider för raster för att minska trängseln och om det finns möjlighet att ha tillräckligt långt avstånd mellan varandra vid borden i bodarna.

- Finns tillräckliga möjligheter för de anställda att tvätta händerna med tvål och vatten och för att använda handsprit?
- Ta upp frågan om det är möjligt för de anställda att undvika resor i arbete eller att förskjuta arbetstiden så att resor inte behöver göras i rusningstid. En sådan åtgärd får dock inte innebära att arbetstiden förläggs på annat sätt än i enlighet med gällande kollektivavtal.
- Arbetsgivaren ska sätta upp information om vad som gäller på arbetsplatsen när det gäller åtgärder mot smittspridning som riktar sig till anställda, personal, kunder och andra besökare. Dessa rutiner kan behöva översättas till en rad olika språk beroende på hur det ser ut på arbetsplatsen.
- Finns tydliga rutiner för vad som gäller för anställda som är sjuka? I detta läge ska ingen gå till arbetet när hen är sjuk. Vid minsta symptom ska den anställde stanna hemma. Det är viktigt att arbetsgivaren tydligt informerar de anställda om det och omedelbart skickar hem den som blir sjuk på arbetsplatsen.
- Hur ska arbete som kräver att arbetstagarna är nära varandra organiseras? Kan sådant arbete skjutas upp eller finns det alternativ som innebär att detta kan undvikas?
- En åtgärdsplan ska tas fram om hur ni agerar om en arbetstagare som jobbar på arbetsplatsen utvecklar symptom som kan tyda på att personen drabbats av covid-19. Det kan t.ex. handla om att extra städning genast sätts in på de ställen där den drabbade befunnit sig under de senaste dagarna.
- Rutiner ska finnas för att eventuella möten, om möjligt, ska hållas ute och i begränsade grupper. Avstånd ska hållas mellan varandra.

Håll er uppdaterade om eventuella restriktioner om möten och sammankomster som myndigheter kan besluta om.

Riskbedömningen ska belysa analysen av arbetsplatsens alla allmänna utrymmen och åtgärdsplanen ska innehålla åtgärder så att arbetstagarna inte utsätts för smitta. Rutiner och riskbedömningar ska vara skriftliga om det finns om det finns minst tio arbetstagare i verksamheten.

Vad gör du som skyddsombud om arbetsgivaren inte uppfyller sina skyldigheter enligt ovan?

Om arbetsgivaren inte gör det som krävs eller struntar i att vidta åtgärder som du bedömer som nödvändiga, t.ex. underlåter att göra riskbedömning på grund av corona, inte ser till att sjuka stannar hemma från arbetet eller struntar i att se till att arbetsplatsens allmänna utrymmen städas tillräckligt ska du som skyddsombud kräva åtgärder av arbetsgivaren.

Om arbetsgivaren vägrar att vidta åtgärder mot smittspridning trots att du krävt rättelse och du bedömer att det innebära omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv eller hälsa så kan du som skyddsombud bestämma att arbetet ska avbrytas i avvaktan på ställningstagande av Arbetsmiljöverket (skyddsstopp). Skyddsstoppet ska enligt arbetsmiljölagens 6 kap 7§ ska vara skriftligt. Om arbetsgivaren därmed orsakas skada är du som skyddsombud fri från ersättningsskyldighet.

Begäran om åtgärder kring arbetsmiljö och arbetstider (6:6a) samt skyddsstopp (6:7)

Skyddsombud kan använda arbetsmiljölagens 6 kapitel 6a § för att begära att åtgärder ska vidtas i en specifik arbetsmiljörisk. Skyddsombud kan även använda bestämmelser om överläggning i arbetsmiljöfrågor som finns i våra kollektivavtal.

Länk till 6.6a arbetsmiljöfråga arbetsmiljölagen

<https://www.byggnads.se/siteassets/blanketter/framstallan-ang-arbetsmiljoatgard-skyddsombud-2011-08-15.doc>

Länk till 3.4 överläggning arbetsmiljöproblem Byggavtalet

<https://www.byggnads.se/siteassets/blanketter/anmalan-av-arbetsmiljoproblem-bilaga-k-punkt-3-4-byggavtalet.doc>

Länk till 10.3 överläggning arbetsmiljöproblem Teknikinstallationsavtalet

<https://www.byggnads.se/siteassets/blanketter/anmalan-av-arbetsmiljoproblem-bilaga-10-3-teknikinstallationsavtalet.doc>

Länk till 6:7 skyddsstopp arbetsmiljölagen

<https://www.byggnads.se/siteassets/blanketter/byggnads-skyddsombudsstopp.pdf>

Innebär visst arbete omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv eller hälsa och kan rättelse inte genast uppnås genom att skyddsombudet vänder sig till arbetsgivaren, kan skyddsombudet bestämma att arbetet ska avbrytas i avvaktan på ställningstagande av Arbetsmiljöverket. Skyddsombudet gör då ett skyddsstopp på arbetsplatsen/arbetsstället där risken uppstår. Skyddsstoppet enligt arbetsmiljölagens 6 kap 7§ ska vara skriftligt.

För skada till följd av någon åtgärd som avses i denna paragraf är ett skyddsombud fritt från ersättningsskyldighet.

Ulf Kvarnström

Byggnads

STARK STOLT TRYGG

Undvik trängsel i byggboden!

Tänk på det här för att undvika smittspridning:

- **Försök äta och byta om i skift**
- **Håll möten utomhus**
- **Håll avstånden i lunchutrymmen, exempelvis genom att möblera om**
- **Tvätta händerna! God handhygien är a och o**
- **Håll rent på arbetsplatsen**

Mer info om Byggnads riktlinjer för en säker arbetsmiljö i corona-tider:
byggnads.se/riktlinjer-corona